

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Lauhanen, R. (10.7.2021). Metsäpalo on aina vakava asia.
Ilkka-Pohjalainen, 18.

Metsäpalo on aina vakava asia

Kesä on tuonut uutisia Kanadan hurjista helteistä ja metsäpaloista. Metsän kannalta tuli on kaksijakoinen asia. Metsäpaloja pelätään ja torjutaan vakavasti. Toisaalta kulotuksia toivotaan nykyistä enemmän metsien luontaisen uudistamisen helpottamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Tuli on kautta aikain ollut osa luonnon kiertokulkua. Esimerkiksi Kanadan länsiosissa kaarnakuoriaisten tappamat havupuut muodostavat kuivia palopesäkkeitä, jotka syttyvät salamankusta palamaan. Metsäpalo saa kontortamännyn siemenet itämään, ja uusi puusukupolvi syntyy luontaisesti.

Kuivassa Etelä-Euroopassa sattuukin vakavia metsäpaloja. Palo voi saada alkunsa nuotiosta tai tupakasta. Kuivina kausina tropiikin metsäpalot ovat todella paho-

ja, mitä sain aikanaan Malesiassa ihmetellä Metsäntutkimuslaitoksen kansainvälisen liiton eli IUFRO:n konferenssissa. Sankat savusumut aiheuttavat ihmisille hengitysvaikeuksia, ja huonon näkyvyyden takia sankat savusumut voivat aiheuttaa laiva- ja lento-onnettomuuksia Kaakkois-Aasiassa.

Vuonna 1960 Sallan kunnassa riehunut Tuusulan metsäpalo lienee lajissaan Suomen suurin 20 000 hehtaarin paloalalla. Tammelan metsäpalo oli 1990-luvun lopulla. Muistan, kun palon jälkeen valtatie kakkosen varrella saattoi kuutamolla aistia aavemaista tunnelmaa.

Metsäpalo on aina niin vakava asia, että terveen, työkykyisen ja -ikäisen Suomen kansalaisen on autettava palon sammutuksessa viranomaisen käskystä. Lakikirja tuntee pykälät kieltäytyjille. Suomen kattava metsäautoverkosto ja kansalais-

ten vastuunsa tunteva asenne ovat helpottaneet metsäpalotilannetta. Mutta salaman syyttämille metsäpaloille ei voida mitään.

Kulotus on metsänhoitotoimi, jolla ihminen jäljittelee metsäpaloa uudistushakkuun jälkeen. Kulo polttaa metsämaan pohjakerrosta ja lisää lahoppuuta. Kulotus soveltuu parhaiten puolukkatyyppin ja mustikkatyyppin kangasmetseen. Kulotus vähentää metsämaan happamuutta, parantaa lämpöoloja ja desin fioi metsänpohjaa. Näin puuston luontainen uudistaminen helpottuu. Kulotuksen riskeinä ovat palon leviäminen sekä männyn taimia tappavan kuplamörskysien ilmestyminen uudistusalueelle. Metsien pikkueläimiä ja hyönteisiä valitettavasti kuolee kulotusten seurauksena.

Seinäjoen ammattikorkeakou-

lussa usein vierailnut, eteläpohjalaislähtöinen professori Douglas Piirto oli aikanaan Kalifornian kuvernöörin eli Arnold Schwarzeneggerin neuvonantajana metsäpaloasioissa. Piirto korosti metsäteollisuuden taantumisen ja talousmetsien vajaakäytön olleen osasyynä Kalifornian paloihin. Hyönteiset tappavat harventamattomien metsien heikot puut ja kariketta muodostuu kuiviin metsänpohjiin. Kun salama iskee, on metsäpalo valmis helteisissä oloissa.

EU:n tavoitteena on ollut metsäpaloja kestävä metsien käyttö. Metsäpalot ovat koskettaneet vahvasti Natura 2000 -suojelualueita, joilla on ollut lähes puolet EU:n palaneesta metsäalasta. Talousmetsien hyvällä hoidolla paloja voidaan ehkäistä aiempaa paremmin.

Risto Lauhanen

MMT, SeAMK